

RESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT**van 3 april 2014****met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming Eniac voor het begrotingsjaar 2012**

HET EUROPEES PARLEMENT,

- gezien de definitieve jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming Eniac voor het begrotingsjaar 2012,
 - gezien het jaarverslag van de Rekenkamer over de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming Eniac voor het begrotingsjaar 2012, tezamen met de antwoorden van de gemeenschappelijke onderneming ⁽¹⁾,
 - gezien de aanbeveling van de Raad van 18 februari 2014 (05851/2014 — C7-0053/2014),
 - gezien artikel 319 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen ⁽²⁾, en met name artikel 185,
 - gezien Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 ⁽³⁾, en met name artikel 208,
 - gezien Verordening (EG) nr. 72/2008 van de Raad van 20 december 2007 betreffende de oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Eniac ⁽⁴⁾, en met name artikel 11, lid 4,
 - gezien Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002 van de Commissie van 19 november 2002 houdende de financiële kaderregeling van de organen, als bedoeld in artikel 185 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen ⁽⁵⁾,
 - gezien Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1271/2013 van de Commissie van 30 september 2013 houdende de financiële kaderregeling van de organen, als bedoeld in artikel 208 van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾, en met name artikel 108,
 - gezien zijn eerdere kwijtingsbesluiten en -resoluties,
 - gezien artikel 77 en bijlage VI van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A7-0204/2014),
- A. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming Eniac („de gemeenschappelijke onderneming”) op 20 december 2007 werd opgericht voor een periode van tien jaar met als doel het vaststellen en ten uitvoer leggen van een „onderzoeksagenda” voor de ontwikkeling van cruciale competenties voor nano-elektronica op verschillende toepassingsgebieden;
- B. overwegende dat de gemeenschappelijke onderneming in juli 2010 financiële autonomie heeft verkregen;
- C. overwegende dat de maximale bijdrage van de Unie aan de gemeenschappelijke onderneming over de periode van tien jaar 450 000 000 EUR bedraagt, te betalen uit de begroting van het zevende kaderprogramma voor onderzoek;

Financieel en begrotingsbeheer

1. neemt kennis van de verklaring van de Rekenkamer dat de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming voor 2012 op alle materiële punten een getrouw beeld geeft van haar financiële situatie per 31 december 2012 en van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig de bepalingen van haar financiële voorschriften;

⁽¹⁾ PB C 369 van 17.12.2013, blz. 18.

⁽²⁾ PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 30 van 4.2.2008, blz. 21.

⁽⁵⁾ PB L 357 van 31.12.2002, blz. 72.

⁽⁶⁾ PB L 328 van 7.12.2013, blz. 42.

2. vindt het zorgwekkend dat de Rekenkamer voor het tweede jaar op rij een verklaring met beperking heeft afgegeven voor de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming ten aanzien van de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die aan deze rekening ten grondslag liggen, op grond van het feit dat de gemeenschappelijke onderneming niet in staat was te beoordelen of de strategie voor controle achteraf, die voor de controle van de kosten in verband met de projecten grotendeels steunt op de nationale financierende instanties (NFI's), voldoende zekerheid biedt over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen;
3. neemt nota van het feit dat de Rekenkamer van mening is dat de beschikbare informatie over de tenuitvoerlegging van de ex post-controlestrategie van de gemeenschappelijke onderneming voor de Rekenkamer niet volstaat om uit te kunnen maken of deze essentiële beheersingsmaatregel doeltreffend functioneert; verzoekt de Rekenkamer nogmaals om de kwijtingsautoriteit via zijn onafhankelijke controles een eigen oordeel voor te leggen over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen die ten grondslag liggen aan de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming;
4. herinnert eraan dat de gemeenschappelijke onderneming in 2010 een ex post-controlestrategie heeft vastgesteld, die sinds 2011 wordt toegepast; wijst erop dat de controle op declaraties van projectkosten is gedelegeerd aan de NFI's van de lidstaten; neemt ter kennis dat de ex post-controlestrategie van de gemeenschappelijke onderneming voor de controle van projectkostendeclaraties bouwt op de NFI's;
5. verzoekt de gemeenschappelijke onderneming Eniac verslag uit te brengen aan het Europees Parlement over de negatieve elementen die de Rekenkamer gesignaleerd heeft; verlangt dat dat verslag, met een beoordeling door de Rekenkamer, aan het Parlement wordt voorgelegd;
6. merkt verder op dat de gemeenschappelijke onderneming in 2012 een beperkte analyse van kostendeclaraties heeft uitgevoerd, waaruit naar voren is gekomen dat het foutenpercentage in het programma minder dan 2 % bedraagt; neemt kennis van het oordeel van de Rekenkamer dat deze verrichting geen controles omvatte en dat hiermee geen zekerheid is verschaft inzake de regelmatigheid van de geanalyseerde kostendeclaraties; benadrukt nogmaals dat de gemeenschappelijke onderneming de kwaliteit van haar controles vooraf en achteraf onverwijld moet verbeteren; verlangt dat de kwijtingsautoriteit op de hoogte wordt gesteld van de resultaten van de volgende ex post-controleprocedures;
7. neemt kennis van het feit dat de definitieve begroting voor 2012 van de gemeenschappelijke onderneming vastleggings- en betalingskredieten omvatte van respectievelijk 128 miljoen EUR en 42 miljoen EUR, en dat het benuttingspercentage voor de vastleggingskredieten en de betalingskredieten respectievelijk 100 % en 52 % bedroeg; verlangt een uitgebreid voortgangsverslag over de genoemde tekortkomingen met concrete voorstellen om de benuttingspercentages stapsgewijs te verbeteren;
8. merkt voorts op dat van de 125,5 miljoen EUR aan vastleggingskredieten die beschikbaar waren voor beleidsactiviteiten 17,6 miljoen EUR werd uitgevoerd als een globale vastlegging voor de eerste oproep tot het indienen van voorstellen van 2012, terwijl 107,9 miljoen EUR werd uitgevoerd als een globale vastlegging voor de tweede oproep tot het indienen van voorstellen van 2012; constateert dat de gemiddelde tijd tussen het uitzetten van een oproep en het ondertekenen van de overeenkomsten twaalf maanden bedroeg; verwacht dat deze tijdsduur bij komende oproepen wordt verkort;
9. acht het zorgwekkend dat de ongebruikte globale vastlegging van 2,8 miljoen EUR die bestemd was voor beleidsactiviteiten voor 2010, waarvoor een definitieve uitvoeringsdatum van 31 december 2011 gold, eind 2012 niet was vrijgemaakt; neemt er kennis van dat de gemeenschappelijke onderneming corrigerende maatregelen heeft opgesteld en uitgevoerd om herhaling van deze tekortkoming in de controle te voorkomen;

Bijdrage van de lidstaten van Eniac

10. neemt nota van het feit dat de financiële bijdragen van de Eniac-lidstaten voor de eerste vijf oproepen tot het indienen van voorstellen 1,41 maal de financiële bijdrage van de Unie bedroegen, hetgeen indruist tegen het statutaire beginsel van de gemeenschappelijke onderneming dat de financiële bijdragen van Eniac-lidstaten ten minste 1,8 maal de financiële bijdrage van de Unie dienen te bedragen, terwijl de subsidies van de gemeenschappelijke onderneming maximaal mogen oplopen tot 16,7 % van de totale subsidiabele kosten van de projecten; merkt verder op dat de verhouding tussen de bijdrage van de Unie en de bijdrage van de Eniac-lidstaten een automatisch gevolg is van de toepassing van de regels inzake staatssteun (Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie ⁽¹⁾) waarin voor bepaalde soorten maatregelen en deelnemers een maximum is gesteld aan het percentage staatssteun;

Oproepen tot het indienen van voorstellen

11. merkt op dat de oproepen tot het indienen van voorstellen die de gemeenschappelijke onderneming tot 2011 heeft gelanceerd, resulteerden in subsidiatoekenningen voor in totaal 170,2 miljoen EUR, ofwel 39 % van de maximale bijdrage van de Unie aan de gemeenschappelijke onderneming voor onderzoeksactiviteiten, en dat in 2012 en 2013 vier oproepen tot het indienen van voorstellen werden uitgezet, voor in totaal respectievelijk 125,4 miljoen en 39,7 miljoen EUR;

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (algemene groepsvrijstellingsverordening) (PB L 214 van 9.8.2008, blz. 3).

Voorkoming en beheer van belangenconflicten en transparantie

12. betreurt dat de cv's van de leden van de raad van bestuur en de uitvoerend directeur niet openbaar zijn; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming dit op zo kort mogelijke termijn te corrigeren; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming om in het kader van de toekomstige gemeenschappelijke onderneming ECSEL een omvattend beleid voor het voorkomen en beheren van belangenconflicten te ontwikkelen en vast te stellen;
13. is van mening dat een hoge mate van transparantie van cruciaal belang is om het risico van belangenconflicten te verkleinen; verzoekt de gemeenschappelijke onderneming derhalve haar beleid en/of regelingen inzake het voorkomen en beheren van belangenconflicten en de bijbehorende uitvoeringsvoorschriften, alsook de lijst van leden van de raad van bestuur, met hun cv's, op haar website te publiceren;
14. verzoekt de Rekenkamer het beleid van de gemeenschappelijke onderneming voor het voorkomen en beheren van belangenconflicten te controleren door daarover voor de volgende kwijtingsprocedure een speciaal verslag op te stellen;

Internecontrolesystemen

15. neemt nota van het feit dat de gemeenschappelijke onderneming in 2012 een intern auditsysteem heeft opgezet, dat het rampherstelplan werd voltooid en dat de rekenplichtige het financiële en boekhoudsysteem (ABAC en SAP) heeft goedgekeurd;

Gemeenschappelijke onderneming ECSEL (Elektronische Componenten en Systemen voor Europees Leiderschap)

16. herinnert eraan dat de Gemeenschappelijke Ondernemingen Artemis en Eniac in 2007 voor een periode van tien jaar werden opgericht uit hoofde van het zevende kaderprogramma, met het oog op respectievelijk de ontwikkeling van cruciale competenties voor nano-elektronica en de ontwikkeling van cruciale technologieën voor ingebedde computersystemen; merkt op dat Artemis autonoom is begonnen te werken in oktober 2009 en Eniac financieel zelfstandig is geworden in juli 2010;
17. herinnert aan de aanhoudende bezorgdheid van de kwijtingsautoriteit over de lage uitvoeringsgraad van hun begrotingen en over de onderliggende activiteiten van de gemeenschappelijke ondernemingen die gepaard gaan met grote kassaldo's; herinnert eraan dat zij bedoeld waren om meer private en publieke investeringen aan te trekken voor onderzoek en ontwikkeling in twee complementaire vakgebieden die van bijzonder belang zijn voor het industriële weefsel in de Unie;
18. merkt op dat de Commissie in de context van de uitvoering van Horizon 2017 een voorstel heeft gedaan om ingebedde computersystemen (Artemis) en nano-elektronica (Eniac) te combineren in één initiatief en de gemeenschappelijke ondernemingen Artemis en Eniac bijgevolg te ontbinden voor hun geplande einde op 31 december 2017 (COM(2013) 501); neemt er nota van dat de nieuwe gemeenschappelijke onderneming op het gebied van elektronische componenten en systemen voor Europees leiderschap (ECSEL) de vorm zal aannemen van een tripartiet institutioneel publiek-privaat partnerschap (PPP) met een specifieke rechtspersoon tussen de privésector, nationale autoriteiten en Europese autoriteiten;
19. merkt op dat deze nieuwe rechtspersoon uit hoofde van artikel 187 VWEU de in artikel 209 van het Financieel Reglement bedoelde financiële modelregeling voor PPP-instanties zal volgen, belast zal worden met het indirecte beheer en alle rechten en plichten van de huidige gemeenschappelijke ondernemingen Artemis en Eniac zal overnemen; verwacht dat de Rekenkamer een passende, volledige financiële beoordeling van de rechten en plichten van elke entiteit zal verrichten; herinnert in dat verband aan de gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de afzonderlijke kwijting voor gemeenschappelijke ondernemingen overeenkomstig artikel 209 van het Financieel Reglement;
20. is verbaasd dat de Commissie op zulke korte tijd en zonder een definitieve, sluitende beoordeling van de verwezenlijkingen van die gemeenschappelijke ondernemingen heeft besloten om de tenuitvoerleggingsstrategie van de Unie voor de ontwikkeling van cruciale competenties voor nano-elektronica en voor de ontwikkeling van cruciale technologieën voor ingebedde computersystemen ingrijpend te wijzigen; herinnert aan het verzoek van het Parlement om de kosten en baten van een samenvoeging te analyseren en daarbij de mogelijke voor- en nadelen van zo'n samenvoeging te beschrijven;
21. merkt op dat uit de tussentijdse evaluaties de aanbeveling naar voren is gekomen om de toekomstige GTI een rechtsgrondslag te verschaffen die beter is afgestemd op het specifieke karakter van publiek-private partnerschappen, met een lichtere administratieve overhead en meer flexibiliteit door de administratieve druk te verminderen, teneinde topvertegenwoordigers uit de sector aan te trekken;

22. merkt verder op dat de gemeenschappelijke onderneming ECSEL vooral financiële steun moet verstrekken in de vorm van subsidies aan deelnemers op grond van open en concurrerende oproepen tot het indienen van voorstellen die gericht zijn op aantoonbare tekortkomingen van de markt, wil zij haar doelstellingen verwezenlijken;
23. betreurt dat het onderzoek van de jaarrekeningen en de uitgaven en inkomsten van de gemeenschappelijke onderneming ECSEL door de Rekenkamer niet is opgenomen in het Commissievoorstel en wijst erop dat de jaarrekeningen van de gemeenschappelijke onderneming jaarlijks zullen worden gecontroleerd door een onafhankelijke auditinstantie; verzoekt de Commissie te verduidelijken welke toegevoegde waarde een dergelijk voorstel biedt; benadrukt dat de Rekenkamer sinds 2002 als exclusieve controleur is opgetreden voor ingevolge artikel 187 VWEU opgerichte gemeenschappelijke ondernemingen, en zo uitvoerige kennis over deze instanties heeft opgebouwd die niet verloren mag gaan;

Horizontale aspecten van de Europese gemeenschappelijke ondernemingen voor onderzoek

24. neemt er kennis van dat de controlemethode van de Rekenkamer bestaat uit analytische controleprocedures, de beoordeling van de essentiële controles op de toezicht- en controlesystemen en het toetsen van verrichtingen op het niveau van de gemeenschappelijke onderneming maar niet op het niveau van de leden of eindbegunstigden van de gemeenschappelijke onderneming;
 25. merkt op dat het toetsen van de controles bij de leden of eindbegunstigden wordt uitgevoerd door ofwel de gemeenschappelijke onderneming ofwel een extern bedrijf dat wordt ingehuurd door, en onder toezicht staat van, de gemeenschappelijke onderneming;
 26. verwelkomt Speciaal verslag nr. 2/2013 van de Rekenkamer: „Heeft de Commissie gezorgd voor een doelmatige uitvoering van het zevende kaderprogramma voor onderzoek?“, waarin de Rekenkamer heeft nagegaan of de Commissie voor een doelmatige uitvoering van het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP7) heeft gezorgd;
 27. neemt er kennis van dat de controle ook het opzetten van de gemeenschappelijke technologie-initiatieven (GTI's) betrof;
 28. is het eens met de conclusie van de Rekenkamer dat de GTI's zijn opgezet om industriële investeringen op de lange termijn in bepaalde onderzoeksgebieden te ondersteunen; neemt er echter nota van dat een GTI gemiddeld na twee jaar financieel zelfstandig werd, waardoor de Commissie gewoonlijk verantwoordelijk bleef voor een derde van de verwachte operationele levensduur van de GTI's;
 29. merkt bovendien op dat sommige GTI's volgens de Rekenkamer er bijzonder goed in geslaagd zijn om kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) bij hun projecten te betrekken en dat bijna 21 % van de door de GTI's verstrekte subsidies naar kmo's is gegaan;
 30. vestigt de aandacht op het feit dat de totale indicatieve middelen die nodig worden geacht voor de zeven gemeenschappelijke ondernemingen voor Europees onderzoek die tot dusverre door de Commissie zijn opgericht overeenkomstig artikel 187 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie — met de expliciete uitzondering van de gemeenschappelijke onderneming Galileo — gedurende hun bestaansperiode uitkomen op 21 793 000 000 EUR;
 31. merkt op dat de totaal voor 2012 geraamde begrotingsinkomsten van de gemeenschappelijke ondernemingen rond de 2,5 miljard EUR bedroegen, ofwel 1,8 % van de algemene begroting van de Unie voor 2012, terwijl ongeveer 618 miljoen EUR afkomstig was uit de algemene begroting van de EU (bijdragen in geld door de Commissie), en ongeveer 134 miljoen EUR afkomstig was van de industriële partners en leden van de gemeenschappelijke ondernemingen;
 32. merkt op dat bij de gemeenschappelijke ondernemingen 409 medewerkers met een vast of tijdelijk dienstverband werkzaam zijn, ofwel minder dan 1 % van de totale personeelsformatie van de Unie die in het kader van de algemene begroting is toegestaan;
 33. herinnert eraan dat de volledige bijdrage van de Unie die nodig wordt geacht voor de gemeenschappelijke ondernemingen gedurende hun bestaansduur 11 489 000 000 EUR bedraagt;
 34. verzoekt de Rekenkamer om de GTI's en de overige gemeenschappelijke ondernemingen uitgebreid onder de loep te nemen in een afzonderlijk verslag, gezien de aanzienlijke bedragen die ermee gemoeid zijn en de risico's die zich — met name qua reputatie — voordoen; brengt in herinnering dat het Parlement de Rekenkamer eerder heeft verzocht een speciaal verslag op te stellen over de capaciteit van de gemeenschappelijke ondernemingen, samen met hun partners in de particuliere sector, om te zorgen voor toegevoegde waarde en een efficiënte uitvoering van Europese programma's voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie; stelt zich op het standpunt dat een dergelijke beoordeling urgent is voor de Gemeenschappelijke Ondernemingen Artemis en Eniac.
-